

Substantivul și basmul -fișă de lucru-

Se dă textul:

A fost odată un om și o femeie. Ei erau atât de săraci, încât n-aveau după ce bea **apă**. Nici tu casă, nici tu masă, nimic, nimic, dară nimic n-aveau după sufletul lor. Muncea bietul om de dimineața până seara târziu, alături **cu muierea**, de-i treceau nădușelele, și ca să dea și ei în spor, ba.

Se ținea, vezi, **norocul** după dâșii ca pulberea după câini, cum se zice.

Umblau cu trăbuțele de colo până colo, și ca să se statornicească și ei la un loc, nu găseau. Căci cine era să-i primească pe ei, doi calici, cu leaota de copii după dâșii?!

Adică uitasem să vă spui. Aveau acești oameni o spuză de copii. Din acești copii, cei mai mari erau numai fete, iar băieții erau mărunței și stau lângă dâșii **ca ulceleșele**.

Să nu vă fi dus Dumnezeu vrodă să fiți față când venea omul **de la muncă**, că v-ați fi luat câmpii. Ieșeau toți afară înaintea lui, jigăriți și hărtăniți, ca niște netoți, subțiratici și pițigăiați, mă rog, leșinați de foame, și tăbărau pe bietul om cu gura: tată, mi-e **foame**, tată, mor de foame.

Tatăl lor se zăpăcea și nu știa către care să se întoarcă mai întâi și le da toată agoniseala lui dintr-o zi. Dară de unde să le ajungă ce brumă le aducea el? Abia puneau p-o măsea.

Bietul tat' său și biată mă-sa de multe ori se culcau nemâncăți. Li se rupea inima de milă dară n-aveau încotro. Și ca să-și liniștească copiii, el le făgăduia că a doua zi are să le aducă mai mult. Astfel, mai cu șoșele, mai cu momele, adormeau și bieții copii, cu nădejde că a doua zi are să fie mai bine.

Dintre toți copiii, fata cea mai mare era mai tăcută și mai cu judecată. Ea rămânea cu surorile și frații cei mai mici când se duceau părinții la muncă, vedea de dâșii, îi muștruluia și îi povățuia să fie mai cu răbdare, mai îngăduitori, ca să nu se amărască până într-atât părinții. Dară, bate toba la urechea surdului. Adecă, de! Ce să zici? Ar fi fost și ei, poate, mai îngăduitori, și mai cu răbdare, dară burta le da ghies și îi făcea de multe ori să fie neînțelegători.

(*Fata săracului cea isteță*, după Petre Ispirescu)

Subiectul I:

1. Identifică în text un substantiv articulat nehotărât, unul articulat hotărât și unul nearticulat.
2. Precizează genul substantivelor subliniate.
3. Extrage din text două sustantive defective de plural.
4. Completează tabelul următor:

Substantiv	felul	genul	numărul	Articulat/ nearticulat	Precedat de prepoziție	Funcția sintactică
apă						
cu muierea						
norocul						
ca ulceleșele						
de la muncă						
foame						

Subiectul al II-lea:

5. La ce persoană se face nararea?
6. Numește personajele din text.
7. Scrie o compunere de 10 rânduri în care să demonstrezi că textul face parte dintr-un basm.
8. Imaginează-ți o continuare a fragmentului. (cel puțin 10 rânduri)

